© grafis Kateřina Štěpánková

ZPRAVODAJ

Jarní 1/2021

města Mýta

Vydává Město Mýto, IČO 00258911, č. MK ČR: E 11527, tel. 371 750 390, www.mestomyto.cz, info@mestomyto.cz

OSLAVY 725 LET MÝTA (1296-2021)

Mgr. Jaroslava Roučková

PRVNÍ PÍSEMNÁ ZMÍNKA O MÝTĚ - rok 1296

V červnu 2021 se Mýto dočká 725 let od první písemné zmínky v historických dokumentech.

JAK A KDY BUDOU OSLAVY VÝROČÍ PROBÍHAT

Pokud bude epidemiologická situace příznivá a dovolí pořádání veřejných akcí, rádi bychom pozvali naše občany na připravované oslavy, které bychom chtěli uspořádat v sokolovně v září letošního roku.

V programu oslav chceme připomenout historii Mýta v podání žáků naší školy a místních ochotníků, k poslechu zahrají pozvané kapely a mýtské hudební skupiny. Pro občany bude zajištěno občerstvení, pro děti skákací hrad, pro zájemce prodej upomínkových předmětů a knih o Mýtě.

REPREZENTATIVNÍ KNIHA O MÝTĚ VYDANÁ K VÝROČÍ

K výročí 725 let Mýta jsme pro vás připravili vydání souborné reprezentativní publikace o Mýtě, jeho vzniku a vývoji, zajímavostech a významných historických milnících i památkách. Kniha s plnobarevným tiskem a celoplošnými fotografiemi v pevné vazbě se bude jmenovat **MÝTO ZNÁMÉ I ZAPOMENUTÉ,** vyjde v nákladu 500 ks a její cena bude částečně dotována městem a pamětní síní, aby mohla být dostupná všem zájemcům. Cena bude ale stanovena a zveřejněna, až bude hotová konečná kalkulace z tiskárny a grafického studia.

KDY A KDE BUDE KNIHA K ZAKOUPENÍ

Nová kniha **"Mýto známé i zapomenuté"** bude k zakoupení od července 2021 a poté v září při pořádání oslav včetně již vydaných čtyř částí publikace **"Příběhy mýtských domů"**, k nimž přidáme již dlouho avizovanou 5. část "Kařízek".

SPONZORY KNIHY zveřejníme v knize i ve zpravodaji

V souvislosti s připravovaným vydáním knihy si touto cestou dovolujeme vyzvat a poprosit místní podnikatele i soukromé osoby, kteří by měli zájem podpořit vydání této publikace, o poskytnutí sponzorského daru. Seznam sponzorů uvedeme v knize a zveřejníme ve zpravodaji. V případě zájmu prosíme kontaktujte MěÚ Mýto co nejdříve, aby mohl být konečný a hlavně úplný seznam sponzorů připraven k tisku včas, tj. nejpozději do 15.5.2021. Děkujeme.

JAN AUINGER

14.6.1939-15.3.2021

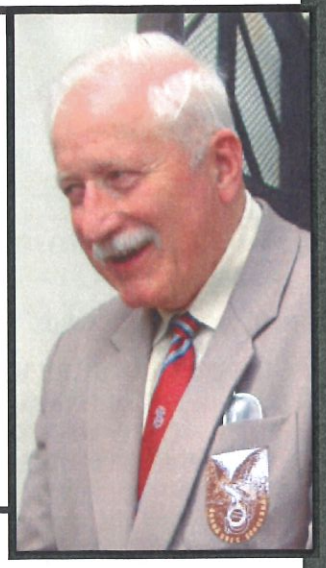

Vzpomínka a rozloučení

Jinak než Honza mu nikdo z jeho přátel neřekl. I my, jeho bývalí kolegové z úřadu, jsme Honzu tak nějak automaticky pořád počítali mezi sebe, jako když tady býval místostarostou, i když už pár dlouhých let trávil doma na odpočinku. Nedá se tomu ale moc říct odpočinek, protože i nadále byl velmi aktivní a veřejně činný, dokud mu to zdraví dovolilo.

Že to byl člověk mnoha zájmů a širokého záběru od sportu, který miloval, přes historii, vědu, literaturu i komunální politiku až po třeba včelařství, ví všichni, protože byl veřejně známou osobou v mnoha oborech a činnostech svého bohatého života.

Kdo ho ale znal blíž, také ví, že Honza byl člověkem ryzího srdce, kamarádem, který nikdy nezradil, nezkazil žádnou legraci, nikomu neublížil. Člověkem silně zásadovým, lpějícím na tradicích a dodržování pravidel, kavalírem, ale i tvrdohlavcem. Jako každý měl i Honza své soukromé starosti, ale nikdy si nestěžoval, osobní trable nechával za dveřmi.

Byl profesí i vlastnostmi pravý profesor - tak trochu roztržitý, mírně nepraktický, roztomile zapomnětlivý, někdy vznětlivý, ale vždy odzbrojující svými vědomostmi, nenapodobitelným slohem, nadhledem, laskavostí a nezaměnitelným humorem, s kterým nám vždy dokázal rozptýlit jakékoli chmury.

I když jsme si mysleli, že tady s námi bude pořád, odešel. Rychle, tiše, smutně. Chybí nám. Jsme ale rádi, že jsme Honzu mohli mít za kolegu, kamaráda, skvělého parťáka.

Podivná doba nám nedovolila se s Tebou důstojně rozloučit, proto tak činíme teď. Honzo, vzpomínáme na Tebe a děkujeme, žes tu s námi byl.

Za MěÚ Mýto Marta Skálová

ZASTUPITELSTVO MĚSTA 12.4.2021

Městské zastupitelstvo projednávalo:

- Výsledky hospodaření města za r.2020 (viz níže)
- Výsledky hospodaření ZŠ
- Výsledky hospodaření MŠ
- Inventarizaci za r.2020
- Vyúčtování Lesospolu za r. 2020
- Dodatek č. 22 k nájemní smlouvě s Lesospolem
- Žádosti o dotace pro rok 2021 na posílení vodních zdrojů, výstavbu chodníků v Plzeňské ulici, poslední etapu rekonstrukce Dlouhé třídy a na vyhotovení nového územního plánu
- Nájemní smlouvu s firmou CETIN a.s. o rozšíření telekomunikačního zařízení na ZŠ
- Prověření možností výstavby a umístění pobytového sociálního zařízení v katastru Mýta

STAROSTA informuje

František Končel

OPRAVA SILNICE II/605

V březnu začala druhá etapa plánované opravy hlavní silnice, probíhající Mýtem, která navázala na práce první etapy z loňského roku. Majitelem silnice a investorem stavby je Plzeňský kraj v zastoupení Krajské správy a údržby silnic Plzeň. Práce v úseku od COOPu až za STK jsou plánovány do konce května letošního roku. Komunikace se kompletně vyměňuje včetně podloží z důvodu nosnosti a četnosti silničního provozu. Proto došlo k její úplné uzavírce a stanovení objízdné trasy, o čemž blíže informuje Městská policie Mýto v článku na straně 3.
Při této výstavbě si město posílilo vodovodní řad do západní části města a zároveň zde byla vybudována nová kanalizace pro povrchové vody. Společně s opravou komunikace budou vybudovány nové chodníky a vjezdy k domům po levé straně silnice ve směru na Plzeň až na konec zástavby.
Město Mýto se bude finančně podílet na této akci náklady na vybudování chodníků, přičemž zde bylo zažádáno o dotaci z fondu SFDI ČR. Ostatní náklady hradí stát v zastoupení Plzeňského kraje.
Na přelomu května a června bude provedena rovněž oprava komunikace II/605 ve směru na Kařez, a to v úseku od křižovatky "u zrcadel" až k ostrůvku na konci Pražské ulice, kde bude položen nový asfaltový povrch.

VÝSLEDKY HOSPODAŘENÍ MĚSTA ZA ROK 2020

Město v r.2020 hospodařilo s rozpočtem více než 50 mil. Kč. Hospodaření skončilo přebytkem v částce 3 380 tis. Kč. Tento přebytek je především dosažen dobrým plněním příjmové části, kde v daňové oblasti byla plněna nad rozpočet daň z přidané hodnoty a daň z příjmu u fyzických a právnických osob. Dobré plnění bylo i ve výběru místních poplatků jak za odpady, tak za vodné a stočné.
Ve výdajové části bylo plnění především na úseku místních komunikací, kde byla vyčerpána částka přes 2 mil.Kč. Vyšší výdajové plnění bylo také u kapitoly vodního hospodářství, kde došlo k posílení vodovodního řadu přes náměstí a v Plzeňské ulici a zároveň i kanalizačního řadu. Čerpání nad schválený rozpočet bylo i na úseku školství z důvodu dotací na úpravu podlah v celé staré budově školy a na nové vybavení učeben, dílen a školní kuchyňky. Z dotace byla provedena izolace základů přístavby školy. V rámci rozpočtu byla dále realizována oprava přízemí v domě čp. 1 Rathaus, kde vznikne cukrárna s občerstvením.

PLNĚNÍ ROZPOČTU ZA 1. ČTVRTLETÍ 2021

Příjmová část rozpočtu na r. 2021 je splněna na 27,5 %, což představuje částku 13 177 tis. Kč. I přes obavy, že do rozpočtu zasáhnou vlivy pandemie Covidu 19, překračuje plnění rozpočtu 25 %. Výdajová část rozpočtu je zatím po prvním čtvrtletí plněna na 21,9 %. Vyšší plnění očekáváme v průběhu 2. a 3. čtvrtletí, kdy budou vyfakturovány práce na realizaci chodníků v Plzeňské ulici, bude zahájena výstavba komunikace v obytné zóně na Benátkách - U Rybníka, dále bude zahájena 3. etapa rekonstrukce Dlouhé třídy. V Kařízku bude provedena oprava místní komunikace ve staré zástavbě v částce 700 tis. Kč.
Plnění rozpočtu v letošním roce ovlivní také zpracování nového územního plánu města, na kterém se již pracuje, a celkové finanční náklady na tuto akci se pohybují okolo 1 200 tis. Kč.

Věříme, že se nám všechny plánované akce podaří v průběhu roku zrealizovat. Jsme si vědomi, že to přináší určitá omezení pohybu a provozu života našich občanů, kterým tímto děkujeme za pochopení a respektování nutných dočasných opatření.

MÍSTOSTAROSTA informuje

Pavel Kořen

ODPADY

Toto téma je věčné a stále bude, ať chceme nebo nechceme. Odpady vytváříme všichni, někteří více, jiní méně, ale jsou okolo nás. Nejdříve chci poděkovat všem, kteří odpad třídí, a to nejen papír, plast, sklo a další suroviny, jak už jsme zvyklí, ale také např. použité baterie nebo jedlé tuky a oleje.
Bohužel se nám ale značně zvýšil podíl objemného a komunálního odpadu. Pokud si k tomu doplníme zvýšenou cenu dopravy a cenu za tunu na skládce, jednoduchými počty nám vyjde, že cena 600,- Kč za občana již stačit nebude. Jaká bude cena a hlavně jakým způsobem budeme rozpočítávat odpady v příštím roce, je nyní v řešení a předpokládám, že se bude ještě vyvíjet i v dalších letech.
Pro občany a chataře **v Kařízku** uvádíme důležitou informaci, že **do kontejneru, který je přistavován od jara do podzimu v chatové oblasti**, patří pouze komunální a objemný odpad. **Nepatří sem lednice, pračky, pneumatiky, plasty, karton, stavební suť, elektroodpad apod. V případě, že je kontejner již plný, neodkládejte odpad okolo! Využívejte možnosti ukládat odpad v Mýtě na sběrném místě.** Termíny sběrného místa v Mýtě najdete na webu města.

BIOODPAD

Kontejnery na bioodpad jsou jako vždy na jaře již přistavené na obvyklých místech a prosíme občany, aby do nich ukládali jen biologicky rozložitelný **DROBNÝ** materiál jako je tráva, listí, drobné větvičky atd.
Velké kusy větví do těchto drátěných kontejnerů rozhodně nepatří, protože se vzpříčí a obsah boxů potom nejde vysypat. Zdržuje to nejen obsluhu techniky, ale i samotné občany při četnosti vývozu kontejnerů, které jsou zbytečně a brzo přeplněné odpadem, který tam nepatří - větvemi.
Větve a jiný **OBJEMNÝ** bioodpad patří do speciálního kontejneru s plnými boky, které nebrání hladkému vyklopení. Pokud tedy máte doma větší množství větví, ale i trávy nebo listí, objednejte si raději na MěÚ Mýto dovoz kontejneru na objemný bioodpad až domů, a to telefonicky na č. 371 750 390 nebo 724 157 993, kde si domluvíte termín podle aktuálního pořadí zájemců. Nakládku si zajišťuje objednavatel sám.
Od letošního roku je přistavení kontejneru na objemný bioodpad až do domu zpoplatněn částkou 200,- Kč a je to cena paušální za manipulaci, přistavení a odvoz z Mýta či Kařízku. Její výši, která je spíše symbolická, než aby pokryla skutečné náklady, schválilo zastupitelstvo spolu s dalšími položkami v ceníku služeb MěÚ Mýto, který je zveřejněný na webu města nebo na úřední desce.

ZE STAVEBNÍHO ODD. MěÚ

Alena Dongresová - stavební technik

PROVOZ ČOV PRODRAŽUJÍ OPAKOVANÉ PORUCHY

Často se ptáte, proč je stočné dražší...

Opět přinášíme informace o potížích při čerpání odpadní vody. Z fotografií na obrázku je patrné, že nejchoulostivějším článkem naší kanalizace jsou čerpadla v čerpacích stanicích. Není to ale tím, že by byla nekvalitní, neboť provozovatel město Mýto nakupuje čerpadla od renomované firmy Wilo. Avšak ani kvalitní čerpadlo nedokáže distrubuovat odpadní vody, ve kterých se nachází vlhčené ubrousky, toaletní potřeby, hadry. Jednoduše se ucpe a v lepším případě pouze přestane pracovat. V horším případě dojde k poruše, která si vyžádá opravy v řádu desetitisíců korun. **Prosíme Vás, šetřte náš společný majetek a přemýšlejte nad tím, co splachujete do WC či vyléváte do vpustí.**

Ucpané čerpadlo vlhčenými ubrousky, hadry a jinými nerozpustitelnými materiály, které lidé splachují, místo aby je vyhodili do komunálního odpadu

VÝSTAVBA RODINNÝCH DOMŮ ZA SLADOVNOU

V nové obytné zóně za sladovnou se v posledních dvou letech rozběhla výstavba rodinných domů. Prodej pozemků a plánovanou výstavbu bytových domů realizuje developerská firma IKO stavby s.r.o. postupně. Z 1. etapy jsou již všechny pozemky prodané a nyní se chystá 2. etapa, v níž bude pro zájemce připraveno k prodeji dalších 17 pozemků pro výstavbu RD. V druhé etapě se také počítá s realizací stavby bytového domu, kde bude 15 bytů od 2+KK až po 4+KK. V letošním roce developerská firma zahájí práce na 2. etapě sítí technické infrastruktury, zejména vodovodu a kanalizace tak, aby pozemky byly pro zájemce co nejdříve k dispozici.

MĚSTSKÁ POLICIE

Bc. Josef Aubrecht - velitel MP

tel. 371 750 709
mob. 774 408 907
e-mail mpolicie@mestomyto.cz

COVIDOVÁ NAŘÍZENÍ

Vážení občané,
jako velitel MP Mýto bych chtěl poděkovat občanům města za velmi zodpovědný přístup k dodržování nařízení vlády ve smyslu nošení respirátorů a dodržování rozestupů např. v obchodech. Naprostá většina našich občanů respektovala tato nařízení a tím pomohla MP Mýto, že nebylo nutné řešit žádný přestupek. V případě dílčích ojedinělých případů bylo porušení nařízení řešeno domluvou, což považovala MP Mýto za dostačující. Žádáme tímto občany, aby i nadále dodržovali doporučená opatření bez ohledu na to, že některá z nich se mohou jevit jako těžko pochopitelná nebo těžce realizovatelná v praxi.

DODRŽUJTE UZAVÍRKU STAVENIŠTĚ

Prosíme občany, zejména řidiče, o dodržování stanovených pravidel v souvislosti se stavbou na velmi frekventované silnici č. II/605:
- objížďka stavby je určená přes obce Těškov, Lhota pod Radčem a Sirá a je řádně označená
- dodržováním nařízené uzavírky, respektováním dopravního značení a stanovené objízdné trasy jde především o to, aby nedošlo ke zranění osob nebo k poškození majetku či vozidel zejména v době, kdy na staveništi pracuje těžká technika (bagr); zároveň pak nedochází ke zbytečnému zdržování a komplikování stavby, ani k případným konfliktům mezi stavební firmou a nezodpovědnými řidiči

- průjezd stavbou mají povolený pouze v nezbytných případech a jen v době, kdy je průjezd možný, pouze složky IZS a dopravní obsluha (např. autobusové linky nebo vlastníci nemovitostí přímo ve staveništi)
- ostatní řidiči i nadále musí striktně dodržovat objízdnou trasu, což je předmětem kontrol jak státní, tak městské policie

Veškeré přestupky na tomto úseku se snaží MP Mýto zejména u místních občanů řešit domluvou. U osob, které nemají žádný oprávněný důvod k průjezdu stavbou, řešíme přestupky příkazním řízením.

UPOZORNĚNÍ K AUTOBUSOVÉ DOPRAVĚ!

Počínaje pátkem 23.4.2021 začne platit částečná výluka autobusové dopravy. Důvodem je postup prací na opravě vozovky v Plzeňské ulici. Autobusy, které využívají děti ZŠ Mýto, redukovány nebudou. Některé, zejména dopolední spoje ale budou ze zastávky v centru Mýta vyloučeny a jsou použitelné pouze s nástupem či výstupem na provizorní autobusové zastávce, která je umístěna poblíž čerpací stanice Robin Oil u autobazaru. Tato provizorní zastávka je obousměrná. Dbejte zde ale zvýšené opatrnosti!

PODMÝTSKÝ HAMR, POZDĚJI MLÝN pod takzvaným Huťským rybníkem

(2. část - pokračování článku z minulého zpravodaje)

PhDr. Vratislav Ryšavý

S novým svojkovickým hamrem narostla potřeba většího počtu formanů, ale také už v následujícím roce 1688 se začínají objevovat požadavky zřízení nového rybníka před tímto hamrem jako potřebného zásobníku vodní energie k jeho provozu.

O stavu zaměstnanců při hutích vypovídají hodně občasné výkazy zaměstnanců k nějakému roku, bývaly bohužel ale pořizovány nepravidelně. V *"Popsání všech dělníků při JMC (Jeho Milosti Císařské) Hammerwerků holoubkovských pracujících"* z roku 1691 je jako první uváděn už tradičně podmýtský hamr. Byl nejstarší, také nejvýše položený na toku Mlýnského potoka od Mýta k Holoubkovu a Svojkovicům. Mezi *„hammeršmídy"* (kováři) je tu uveden jeden mistr - *„Jiří Prantner, mistr, zůstává v panský chalupě bez nájmu"*. Zřejmě bydlel v nějakém služebním stavení, kde byl osvobozen od placení nájemného. Měl dva tovaryše *„Sengt, ženatý, jest v městys Mejtě sousedem, a neženatý zalévač Poch."* Stejné funkce i počty zaměstnanců jsou uvedeny i u dalších dvou hamrů. Jako *„kholmesser"* (český termín uhloměřič se tehdy také občas užíval, ale méně často) je v podmýtském hamru uveden Martin Kotzyb (Kocáb?), *„na gruntu v Mejtě sousedem"*. Při huti je uveden i poměrně velký počet horníků, dobývajících železnou rudu. *„Předně Kašpar Černej" (Černý), mistr na horách Zaječovských, se třemi tovaryši, na gruntu ve vsi Zaječovu"*. Dále *„Jiří Baum, horník na horách Mejtských, sousedem v městys Mejtě"*. Jeho tovaryš Matěj Baum byl také sousedem v Mýtě. Pak *„Josef Dvořák, horník na horách Hůreckých, v podruzství (podruh) ve vsi Hůrkách"*. Jeho tovaryš Matěj Šůcha byl ženatý a *„také tam v podruzství"*. Z uhlířů jsou uvedeni *„Kristián Khopp (Kopp), uhlíř v myti mejtský, v podruží ve vsi Hůrkách"*, jeho ženatý tovaryš Kašpar byl podruhem v Dobřívě. V myti těškovské je uveden jeden uhlíř a dva tovaryši, v myti *„Medo Oujezdský"* stejný počet osob.

Začátkem roku 1692 už byla budova podmýtského hamru silně sešlá, většina dřevěné konstrukce už byla nahnilá, a bylo tedy uvažováno o stavbě hamru nového. Dříví k tomu potřebné se mělo získat *„v myti mejtské"*, měla to tedy být až na zděnou pec opět stavba dřevěná. Podobně sešlý měl být tehdy i *„most se zábradlím přes nádržku huťskou při huti holoubecké"*. Opakovaně byla také vznášena potřeba založení nového rybníka při hamru svojkovickém. K postavení nového hamru podmýtského došlo však až někdy v roce 1694, protože až v říjnu a listopadu 1693 se připravovalo a sváželo stavební dříví k tomu potřebné.

K roku 1697 se pořizovalo další *„Popsání všech dělníkův..."*. Je pro stav huti v Holoubkově a okolí důležitým svědectvím, protože odhaluje a potvrzuje změny proti dřívějšku. Vedle velké části stejných osob se stejnými funkcemi jako v roce 1691 jsou totiž uvedeny některé nové osoby i funkce. Při holoubkovském hamru pracoval tehdy i jeden *„pucherknecht"*, obsluhující tamní rudný puchýř - *„starý Klýr, v svý vlastní chalupě v Holoubkově"*. Mezi horníky už také není uváděn žádný *„z hor Mejtských"*, místo něho je nově uveden horník jívinský Michálek Lebeda *„v podruží ve vsi Jívině"* (u Komárova) s jedním tovaryšem také z Jíviny. To prakticky jistě znamená, že se tehdy už kolem Mýta žádná železná ruda netěžila, a také že rudný puchýř už nebyl v Mýtě jako dříve, nýbrž v Holoubkově. Zánikem těžby rudy kolem Mýta bylo umístění rudného puchýře pod Mýtem, daleko od tavící pece, už nevýhodné, navíc byl po vzniku dalšího svojkovického hamru podmýtský rudný puchýř také příliš vzdálen.

V roce 1702 v dubnu a květnu zvyšovali komín v holoubkovském hamru. Na podzim téhož roku se mělo něco podobného dělat i v hamru podmýtském, jednalo se se strašickým zedníkem a svážel se stavební materiál. Od jisker z příliš nízkých komínů se totiž často zapálila střecha. V dopisech z toho roku je také poprvé užit termín *„hořejší huť"* pro podmýtský hamr a termín *„dolejší huť"* pro hamr svojkovický.

V roce 1705 za holoubkovského šichtmistra Václava Ignáce Schultze se stavěla při podmýtské huti chalupa jako stálé obydlí uhloměřiče. Podle zachované specifikace nákladů (dopis 14.10. toho roku) si můžeme udělat solidní rámcovou představu o této stavbě. Chalupa měla být roubená, samozřejmě přízemní, dlouhá 10 a široká 3,5 sáhů (asi 18 a 5,5 m). Měla mít zděné podkamní, na něm *„sprostá"* (obyčejná, jednodušší) kachlová kamna, krb a jakési zídky, okna ze skleněných koleček do olova. Střecha měla být pobita šindelem. Chalupa měla být zčásti *„lepená"*, tedy povrchově omazána lepenicí z hlíny a drobně nasekané slámy. Podobně měla mít i lepenou podlahu a dva komíny. Lepenicí ale mohla mít omazány i vnitřní stěny a také stropy. Uvnitř měla mít dřevěné lavice, okenice, schody na půdu a koryto.

V roce 1718 se v Holoubkově stavělo nové obydlí pro pana šichtmistra s připojenými *„marštalkami"* pro koně. Předtím starý dům šichtmistra *„ode dřeva"* rozebrali, včetně sklípku pod ním. Nová budova měla mít i kancelář, mázhaus (vstupní vestibul), hostinský pokoj, čeledník s podkamním a zděnou chlebovou pecí, kuchyni se spižírnou, dva záchody. Budova měla být zděná, místnosti ale měly většinou jen stropy vymazávané lepenicí.

K roku 1719 máme zajímavé svědectví o počtu mechanických kladiv v hamrech. Šichtmistr Mates Hufnagel totiž konstatoval (dopis 5.5. t. r.), že by bylo třeba v každém z hamrů osadit hamry (kladiva) dva, jeden větší pro velkou a jeden menší pro malou vodu, jako to mají v každé huti ve Strašicích. Možná byl tehdy suchý rok a vody pro práci málo.

V roce 1720 se pořizoval nově *„truskový puchýř"*, tedy drtička či stoupa na strusku, přesněji nové vodní kolo k němu. Šichtmistr uvažoval, že by je nejraději zadal ke zhotovení buďto nejmenovanému pecaři strašickému, nebo starému Klýrovi, bývalému mlynáři ze Strašic, nyní *„v Mejtě"*. Umístění struskového puchýře je daleko nejpravděpodobnější při podmýtském hamru, jen několik kroků západním směrem při potoce, zhruba v místech dnešní čističky odpadů, tedy tam, kde vlastně ještě poměrně nedlouho předtím pracovala drtička železné rudy. Že nové zařízení navazovalo na něco už staršího tam pracujícího, vyplývá i z textu dopisu, protože šichtmistr původně uvažoval o starém Perlíkovi, který tam podobnou práci obstarával dříve, ale pochyboval, že by to zvládl. Možná pro vyšší věk, možná i pro nutné větší rozměry a výkon vodního kola, jak vyplývá ze souvislostí textu.

V roce 1729 byla podmýtská huť opět označena jako *„baufällig"* v německy psaném dopise České dvorské komory (správního orgánu pro české země při vídeňském panovnickém dvoře) zbirožskému hejtmanovi, a měla být zcela nově postavena. Specifikace nákladů se bohužel nezachovala. S jistotou se ale dá předpokládat, že stavba nové budovy hamru proběhla.

Pro další léta se korespondence šichtmistrů nedochovala, nebo jen naprosto ojedinělé dopisy, a tak stav hutí můžeme sledovat na základě různých hlášení od roku 1740 dále, teď už pravidlem německých. Od panování královny Marie Terezie se staly železné hutě na komorních panstvích důležitými dodavateli vojska, protože královna vedla dlouhé a náročné války - nejprve o celistvost monarchie a především zemí koruny české, potom opakovaně a dlouho o Slezsko jako důležitou, bohatou a průmyslově vyspělou zemi koruny české. Dozorem nad huťmi byl pověřen baron Gouvier jako přední odborník na železné hutě na komorních panstvích v Čechách, respektive jeho pobočník baron Toussaint. Oba patřili k lidem královnina manžela a císaře Františka Štěpána Lotrinského a pocházeli z Lotrinska na pomezí Německa a Francie, které bylo zemí vysoce průmyslově vyspělou. Pro vývoj hamrů v Holoubkově a okolí lze v tuto dobu stručně shrnout, že teď byla daleko největší pozornost věnována zařízením stojícím v Holoubkově, jen okrajově ještě hamrům ve Svojkovicích, protože tam přibyl v roce 1792 nový cánový (páskový), už ne dřevěný, ale zděný hamr pod svojkovickou hrází nebo jezem (*Wasserwehre"*), což znamená, že už tehdy tam byl nějaký rybníček. V podmýtském hamru se už nic podstatného neměnilo ani nepřibývalo. Hamry tehdy vyráběly pro vojsko především dělostřeleckou munici, kterou si už v 50. letech 18. stol. jezdili přebírat dělostřelečtí důstojníci. Německý popis komorního panství Zbiroh ze srpna 1798 označuje už tradičně jako první hamr podmýtský. Měl být v roce 1790 podezděn a nově tehdy byla vyzděna i nahřívací pec a komín. Podrobný inventář holoubkovských hutí z konce října 1801 upřesňuje mimo jiné informace k dalšímu novému hamru v Holoubkově. Tento hamr měl být cánový (páskový) a současně i hamr na leštění (pulírování) dělových koulí. Měl mít jedno vodní kolo a jeden komín, a měl být postaven zcela nově v roce 1785. Nemohl být ale totožný s takzvaným Novým hamrem, který podle informací z dopisu z konce roku 1750 stál někde pod lesem poblíž uhlíře Kušky. To může být ale přezdívka uhlíře podle místa - západně od takzvaného Lámanského, později Hamerského rybníka stávala až do třicetileté války ves Kuška nebo Kuškov, dnes bychom ji lokalizovali už do lesního porostu, kterou vypálili Švédové ve stejném roce 1633 jako Holoubkov a kterou ovšem už nikdo neobnovil, zůstal po ní jen místní název. Zbytky základů zděné budovy hamru byly tu patrné donedávna. V době založení tohoto hamru nebyl při něm ještě žádný rybník, hamr stál maximálně jen při nějaké malé nádržce Mlýnského potoka, protože v seznamech rybníků není Lámanský rybník jmenován ještě ani po polovině 18. století. První zmínka o jeho existenci je až z roku 1802.

Ve výše už zmíněném inventáři holoubkovských hutí z roku 1801 je podmýtský hamr zmíněn jen povšechně, mezi takzvanými kovářskými hamry (Schmiedthämmern). Evidentně jsou to tři nejstarší hamry podmýtský, holoubkovský a svojkovický. Jsou pouze číslovány, číslo 1 má už tradičně hamr podmýtský. Všechny měly mít po jednom komínu, jedné roštovací peci, po jednom vodním kole a po jednom hřídeli pro měchy. V podmýtském hamru byly tehdy dva měchy, v holoubkovském hamru čtyři, ve svojkovickém opět dva. U třetího svojkovického hamru uvedena navíc ještě jedna „kůlna neboli laboratoř (Laboratorium) pro munici". Další cánový hamr nově postavený u Svojkovic byl hnán rovněž jedním vodním kolem. V Holoubkově jako centru výroby železa uvedena ještě tavící pec na železnou rudu s jedním vodním kolem a dvěma měchy, rudný a struskový puchýř, každý s jedním vodním kolem, také nějaká další drtička na železný šrot hnaná rovněž jedním vodním kolem.

Stav hamrů dobře zachycuje Indikační skizza z roku 1839. Ukazuje naprostou většinu průmyslových objektů soustředěných už v Holoubkově. Kromě tavící pece těsně pod hrází rybníka (zděné stavby o rozměrech asi 34,5 x 29 m změřeno a přepočteno) a objektu označeného *„Nowy hammer"* u Lámanského rybníka není ani podle Stabilního katastru jasné, jaké měla četná zděná stavení přesné funkce. Podmýtský hamr stál těsně pod západní hrází Podmýtského rybníka při potoku, označeném tu jako Mlýnská strouha, který vytékal z rybníka směrem k Holoubkovu. Tehdy to byla zděná budova na půdorysu asi 17 x 14 m. Při cestě od hamru západním směrem, která se pak stáčela k hlavní silnici, stál v ohbí cesty dřevěný domek s čp. 178. Vlastníkem obou budov bylo tehdy *„K. k. Bergkammerherrschaft Zbirow"* (císařsko královský horní úřad komorního panství Zbiroh). Toto dřevěné stavení protáhle obdélného půdorysu byla už dříve zmíněná chalupa uhloměřiče-kholmessera. Při potoce západním směrem zhruba 150-200 m, už zcela v lukách, za první zátočinou Mlýnské strouhy, stálo tehdy další poměrně malé zděné stavení zhruba obdélníkového půdorysu (při západní straně dole ještě s prodloužením), rozměrů asi 14,5 x 8,5 m. Protože už nedostalo ani číslo stavební parcely, natož číslo popisné, muselo být už tehdy nefunkční a opuštěné. Bezpochyby ale bylo původně součástí podmýtského hamru, a muselo být rovněž hnáno vodním kolem. S největší pravděpodobností tu stál nejstarší rudný puchýř, stoupa či tlučka na vytěženou železnou rudu. To potvrdil i tradiční název tohoto místa *„V tlučkách"* (podle ústního sdělení zemřelého Josefa Berana, mýtského rodáka a občana). Termín *„tlučka"* vysvětluje slovník jazyka českého jako *„hutnická stoupa"*. Vodní stoupa na železnou rudu tu pracovala po celou dobu těžby železné rudy kolem Mýta, tedy od roku 1662, kdy byla postavena, až někdy do 90. let 17. století, tedy plus minus třicet let. Pak tu, nejspíš s nějakou přestávkou, pravděpodobně pracovala stoupa na drcení strusky. Mohla tu pracovat už před rokem 1720, protože toho roku podle textu dopisu se u stoupy měnilo jen vodní kolo za výkonnější. Struskový puchýř tu asi pracoval až někdy hluboko do druhé poloviny 18. století, než ke konci 18. století postavili novou drtičku strusky v Holoubkově.

Další osudy holoubkovských hutí už jsou dostatečně zpracovány v příslušné literatuře, především v rozsáhlých studiích Gustava Hofmanna. Z holoubkovských zařízení na výrobu a zpracování železa vyrostl poznenáhlu velký strojírenský závod, stojící ale mimo takzvaný nový hamr při hrázi Lámanského rybníka, z něhož jsou patrné jen zbytky základů zdí. Po svojkovických obou hamrech nezůstala žádná budova, pouze rybníček, dnešní koupaliště, při někdejším cánovém hamru, protože leží přesně v místech někdejší vodní nádrže. Budova podmýtského hamru se umístěním i půdorysem kryje s budovou pozdějšího mlýna, který stojí dodnes. Podobně dodnes stojí i blízká chalupa uhloměřiče, a i její umístění a půdorys jsou totožné se starou chalupou. Je už ovšem zděná.

Roku 1878 si pan Václav Prantner (nebo Brantner) pronajal na dobu dvaceti let už tehdy zřejmě nefunkční, stále ale zařízený hamr *„od Zbirovských horních závodů"* za roční nájem 225 zlatých. Právo využívat vodu z rybníka mu bylo postoupeno s tím, že *„vodní dílo ani k vyrábění železa ani železného zboží užívati nebude"*. V roce 1885 nebo 1886 Václav Prantner budovu hamru s vodním kolem a dům koupil (zápis v pozemkových knihách z roku 1885, odhad datován 13.10.1886). V té době bylo měněno vnitřní zařízení na klasický vodní mlýn. Václav Prantner zemřel v roce 1890, pak převzal provoz mlýna jeho syn Karel. Po něm pak tu hospodařil od roku 1917 jeho bratr Antonín. Za něho byl mlýn postupně vylepšován, také byla poblíž přistavěna kolna na hospodářské nářadí.

Ač byl Antonín Prantner synem mlynáře, živil se jako mladší syn vedením pánského krejčovství v Mýtě, které provozoval až do roku 1919.

Zpočátku proto ve mlýně pracovali najmutí stárkové - *„Tonda Zacharda z Mýta, Franta Hájek od Lnář"* a jiní. Antonín Prantner se přestěhoval natrvalo do mlýna s rodinou až v roce 1920. Mlelo se tehdy obilí a šrotovalo pro potřebu rolníků z Mýta, Medového Újezda a Holoubkova. Byla tehdy ještě poměrně velká konkurence, funkční mlýny pracovaly ještě v kraji poměrně hustě, pomalu na každém potoku.

V roce 1931 byl mlýn, obytný dům, stodola a přilehlé louky prodány panu Čeňkovi a Boženě Rytychovým, mlynářům z Březnice. Nový majitel hned v roce 1931 radikálně modernizoval strojní zařízení mlýna firmou J. Kohout v Praze-Smíchově. Pro případný nedostatek vody k provozu mlýna byl součástí nového zařízení i dieselův motor, který mohl pohánět i dynamo na stejnosměrný proud o napětí 120 V pro osvětlení.

I po druhé světové válce mlýn dále zajišťoval produkci selského mletí a současně mletí pro Hospodářské družstvo v Rokycanech. Po vydání *„Výměru o rozsahu znárodnění mlýna"* ze samého konce roku 1959 byl náhon mlýna zabetonován, vodní kolo se pak postupem času rozpadlo. Obchodní mletí pro Hospodářské družstvo bylo zastaveno a zbylo pouze občasné selské mletí a šrotování. Definitivně byla činnost mlýna ukončena až v květnu roku 1979.

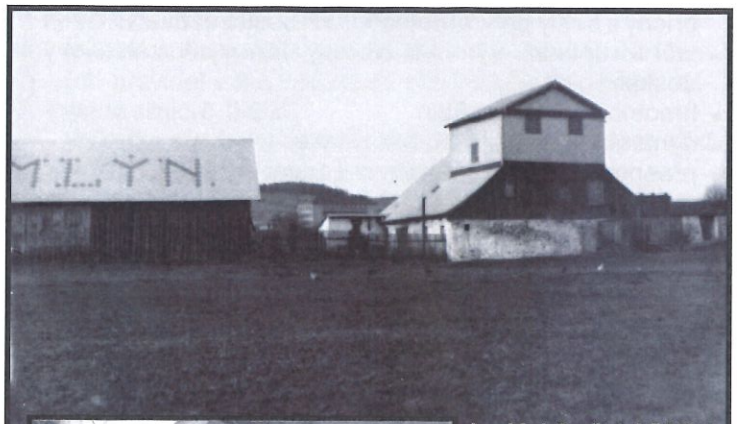

(ze sbírek Pamětní síně Mýto)

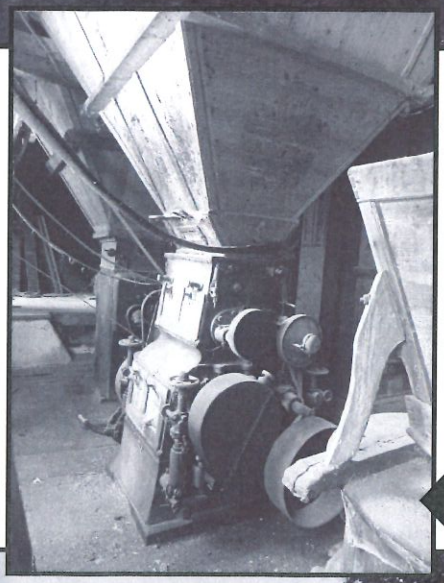

Na místě bývalého hamru u Podmýtského rybníka stojí dodnes Prantnerův, později Rytychův mlýn, od r. 1979 nečinný

Foto František Kasík

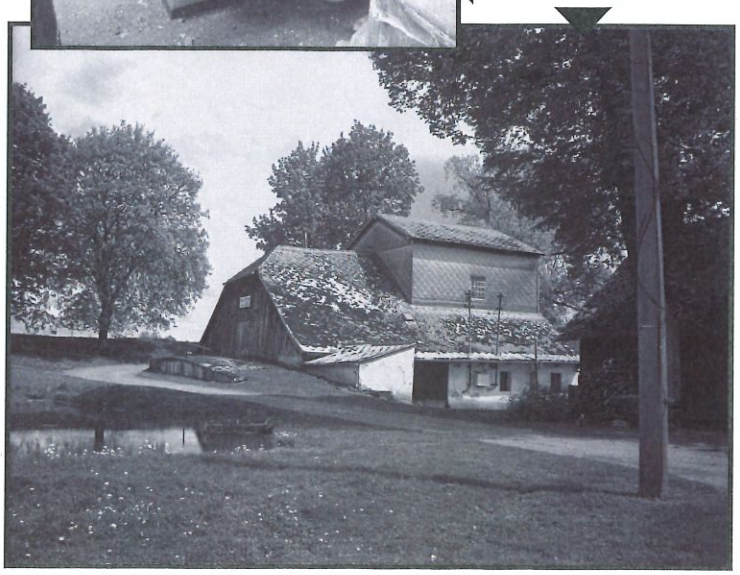

STROJÍRNA TYC má evropský unikát

Unikátní padesátimetrové portálové obráběcí centrum FSGC 400/39 TWIN, pracující s přesností obrábění na setiny milimetru, je největším a nejmodernějším zařízením svého druhu v Evropě. Stroj umožňuje obrábět nadrozměrné hliníkové díly velikosti železničních vagónů. Na zakázku firmy Škoda Vagonka v Ostravě ji zkonstruovala a dodala mýtská firma Strojírna TYC.

Popis a parametry gigantického stroje:

- rozměry 52 x 13 m
- hmotnost 360 tun
- pojízdný portál
- dva na sobě nezávislé příčníky se smykadly (vřeteníky)
- dvě dvouosé hlavy s elektrovřetenem s 12 000 ot./min.
- dvě nezávislé pohyblivé klimatizované a odhlučněné kabiny s ovládacími panely
- řídící systém Heidenhain TNC 640 ve 3 osách pro podélný, příčný a svislý pohyb vřeteníku a 2-osou frézovací hlavou
- stůl k upínání výrobků tvořený litinovými základovými deskami
- hmotnost příčníku 18tun
- dynamická a teplotní stabilita stroje
- přesnost obrábění na setiny milimetru
- maximální rozměr obrobku zpracovávaného dvěma hlavami - 39 x 4,5 m
- maximální rozměr obrobku zpracovávaného jednou hlavou - 28 x 4,5 m

Na základě dlouhodobé spolupráce se Škodou Transportation a zkušeností s výrobou velkých strojů Strojírna TYC tento kontrakt vyhrála ve výběrovém řízení. Stroj na výrobu vagónů pro osobní vlakovou dopravu, metro a tramvaje, byl objednán v listopadu 2019, v průběhu roku 2020 probíhala výroba v Mýtě a poté montáž stroje u zákazníka v Ostravě. V lednu 2021 proběhlo slavnostní předání za účasti médií.

V současné době probíhá v Ostravě přejímka dalších dvou strojů, a to 4 m šířka obrábění a 9 m délka. Další stroj se firmě Škoda Vagonka Ostrava bude dodávat v srpnu 2021.

Strojírna TYC má v současné době naplněnou kapacitu výroby až do poloviny r. 2022.

Na fotografiích obrábění dílců pro vlaky Škody Vagonky v Ostravě, na dolní fotografii padesátimetrový obráběcí stroj dodaný Strojírnou TYC

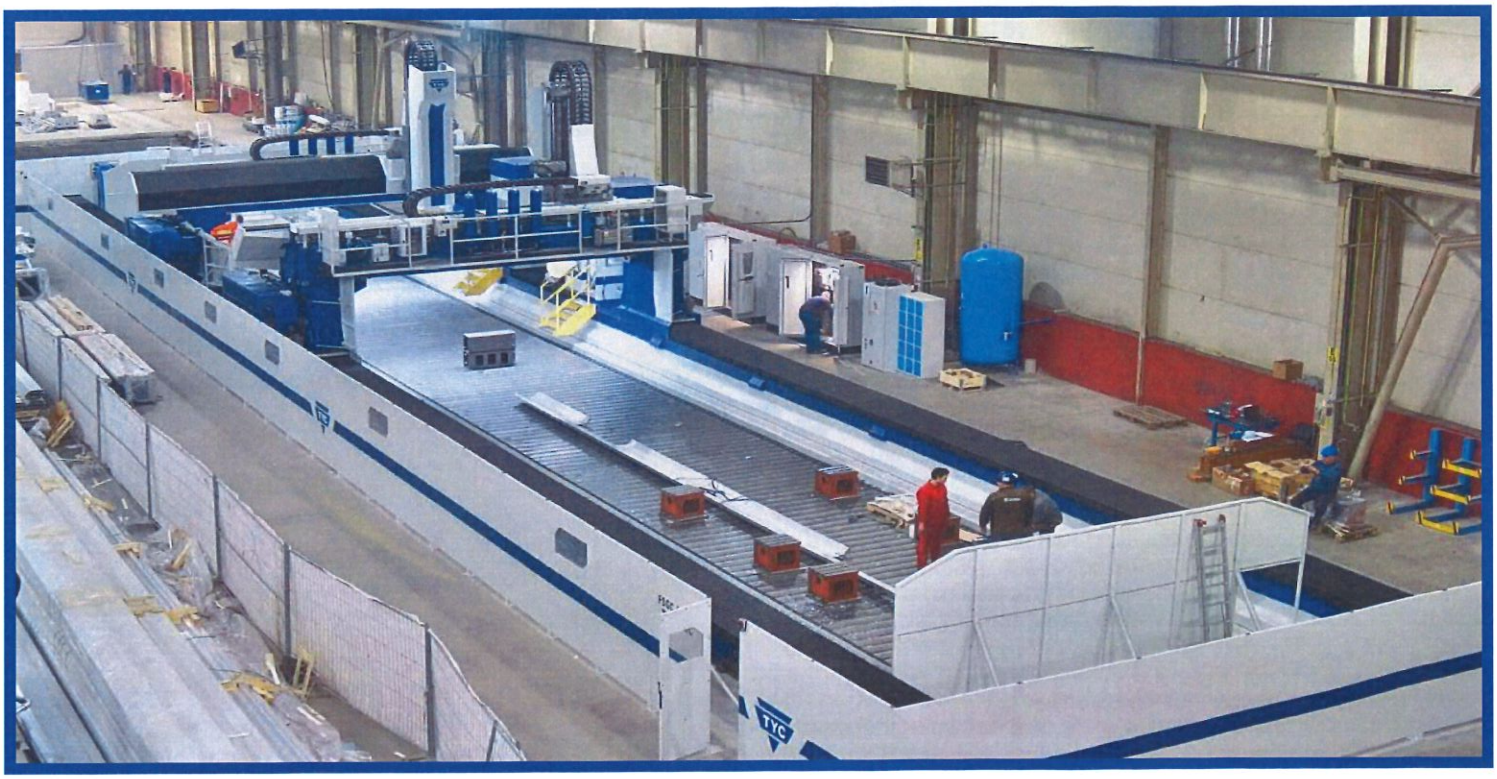

JAN LANGR (1891-1966)

130 let od narození
55 let od úmrtí

Mgr. Jaroslava Roučková
Pamětní síň města Mýta

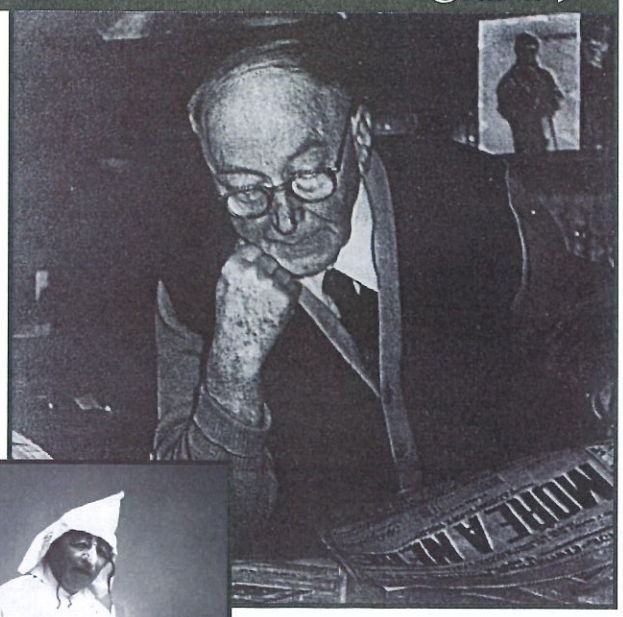

Nově zařazujeme "seriál" článků o významných mýtských osobnostech, které chceme našim občanům postupně připomínat, a to vždy v době výročí jejich narození nebo úmrtí. Začínáme Janem Langrem, který se v Mýtě zasloužil zejména o rozkvět ochotnického divadla.

Jan Langr se narodil roku 1891 v rodině mýtského obchodníka Aloise Langra v Mýtě na Náměstí čp. 58, který byl dlouholetým aktivním členem místního divadelního ochotnického spolku „Tyl". Otcova láska k divadlu se přenesla i na syna, který už v dětském věku nadšeně sledoval vystoupení ochotníků v Mýtě a později byl jako student horlivým návštěvníkem pražských divadel.

Své první představení sehrál v Mýtě o prázdninách s ostatními mýtskými studenty. Bylo mu teprve 15 let, ale ochotnické divadlo si jej získalo už navždy.

Studentská představení vystřídal později vstup do spolku „Tyl", který v té době s velkým úspěchem vedl uměnímilovný mýtský lékař MUDr. Knobloch. Měl šťastnou ruku ve výběru repertoáru i herců a spolek tehdy procházel svým nejúspěšnějším obdobím. Jan Langr se brzy stal jeho pomocníkem a strávil pak mezi mýtskými ochotníky (s krátkými přestávkami) téměř 60 let svého života.

Inspiroval se představeními, která v Praze viděl, doporučoval jejich uvedení v Mýtě a pomáhal s jejich realizací na místní scéně.

Kromě Mýta hrál pak ochotnicky i v Praze, Kolíně a Vídni podle toho, jak se jako bankovní úředník stěhoval za svým zaměstnáním. O prázdninách ale jeho divadelní aktivity patřily vždy rodnému Mýtu, kde vytvořil dlouhou řadu výrazných postav v desítkách her, z nichž mnohé i sám režíroval.

Na mýtské scéně jeho zásluhou hostovali i někteří známí herci z Prahy. Účast slavného **Eduarda Vojana** v Shakespearově hře „Kupec benátský" se stala nezapomenutelným zážitkem pro mýtské diváky a hlavně pak pro ochotníky, kteří s ním ten večer mohli hrát.

Práce v ochotnickém spolku byla pro Jana Langra aktivním odpočinkem a velkou celoživotní radostí. Po těžké nemoci (ve čtyřicátých létech), už vystupoval na jevišti méně, ale divadelním děním v Mýtě i v Praze žil stále naplno. Do Mýta se stále rád vracel a v roce 1940 si postavil rodinnou vilu v alpském stylu na velkém pozemku u těškovské silnice (dnes čp. 433). Kolem domu vysázel ovocné stromy, a i když v domě trvale nebydlel, pečlivě ho udržoval a celá rodina ho využívala jako víkendové a letní sídlo.

Když už mu zdravotní stav nedovoloval aktivně se objevovat na jevišti, zaujala ho archivářská práce pro spolek, kterou pak s panem Josefem Karáskem vykonával po řadu let, prakticky až do své smrti v roce 1966.

JAN LANGR ▲
na civilní fotografii

◀ ***a na mýtských divadelních prknech v jedné ze svých ochotnických rolí, zřejmě Harpagona v Moliérově Lakomci***

(ze sbírek Pamětní síně Mýto)

EDUARD VOJAN (1853 - 1920) *(Wikipedie)*

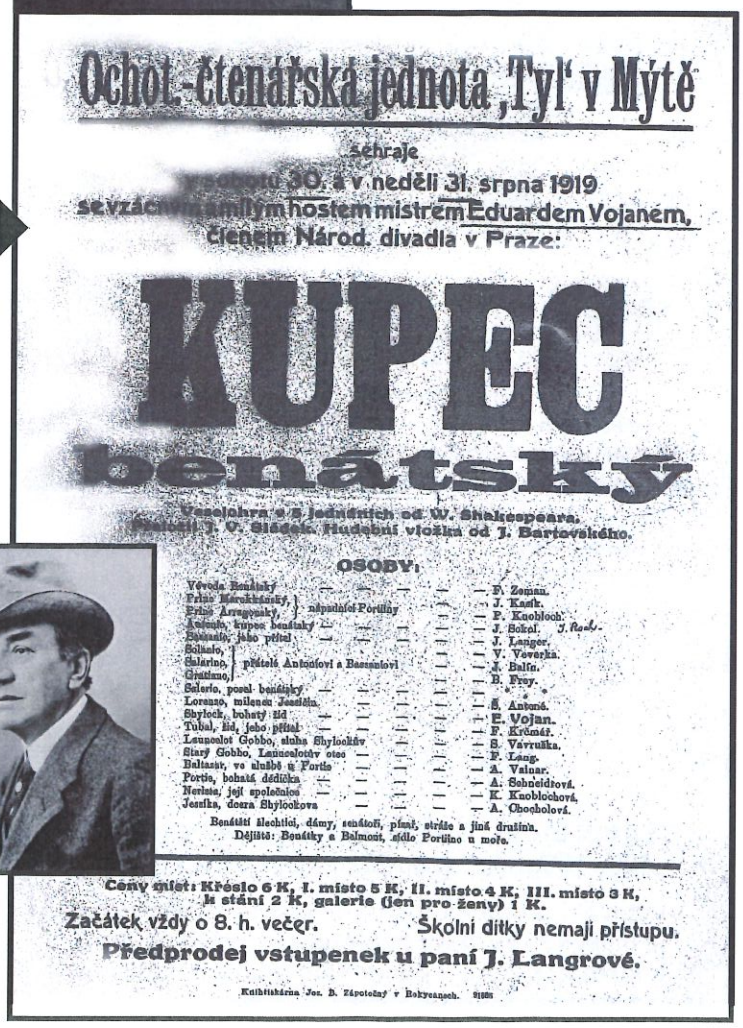

Ochot.-čtenářská jednota „Tyl" v Mýtě
sehraje
v sobotu 30. a v neděli 31. srpna 1919
se vzácným milým hostem mistrem Eduardem Vojanem,
členem Národ. divadla v Praze:

KUPEC benátský

Veselohra o 5 jednáních od W. Shakespeara.
Překlad J. V. Sládek. Hudební vložka od J. Bartovského.

OSOBY:

Vévoda Benátský	F. Žeman.
Princ Marokánský,	J. Kašík.
Princ Aragonský, } nápadníci Portiiny	F. Knobloch.
Antonio, kupec benátský	J. Bokel. J. Rosl.
Bassanio, jeho přítel	J. Langer.
Solanio,	V. Veverka.
Salarino, přátelé Antoniovi a Bassaniovi	J. Balín.
Gratiano,	B. Frey.
Salerio, posel benátský	* * *
Lorenzo, milenec Jessiky	S. Antoně.
Shylock, bohatý žid	E. Vojan.
Tubal, žid, jeho přítel	F. Krčmář.
Launcelot Gobbo, sluha Shylockův	S. Vávruška.
Starý Gobbo, Launcelotův otec	F. Lang.
Baltazar, ve službě u Portie	A. Valnar.
Portie, bohatá dědička	A. Schneiderová.
Nerissa, její společnice	K. Knoblochová.
Jessika, dcera Shylockova	A. Chocholová.

Benátští šlechtici, dámy, senátoři, písaři, stráže a jiná družina.
Děj: Benátky a Belmont, sídlo Portiino u moře.

Ceny míst: Křeslo 6 K, I. místo 5 K, II. místo 4 K, III. místo 3 K, k stání 2 K, galerie (jen pro ženy) 1 K.
Začátek vždy o 8. h. večer. Školní dítky nemají přístupu.
Předprodej vstupenek u paní J. Langrové.

Knihtiskárna Jos. B. Zápotocký v Rokycanech.

Plakát na představení mýtských ochotníků z roku 1919, kde je uvedeno jméno "vzácného a milého hosta mistra Eduarda Vojana, člena Národního divadla v Praze", kterého Jan Langr pozval k hostování ve hře Kupec benátský.
(sbírky Pamětní síně Mýto)

VÍTÁNÍ OBČÁNKŮ TROCHU JINAK

Jana Jedličková - matrikářka

Vítání občánků v klasické podobě, jak jsme byli zvyklí, kvůli omezením v souvislosti s epidemií Covidu 19 nemohlo v březnu proběhnout, ale našim novým mýtským občánkům jsme přivítání do života nechtěli odepřít. Nakoupené dárky si proto rodiče s dětmi mohli po domluvě s matrikářkou přijít jednotlivě vyzvednout, podepsat se do pamětní knihy a do soukromého alba si pořídit fotografii na památku.

Novými mýtskými občánky jsou Šimon Beneš, Vítek Hrabák, Hubert Kříž, Petr Veverka, Olívie Hallová, Aneta Škrdlantová, Dominika Budilová, David Kůla, Filip Nejedlý, Ondřej Matěka, Emílie Papež, Eliška Lévaiová, Matyáš Košař, Adam Hammad a my jim přejeme šťastný, zdravý a spokojený život v Mýtě.

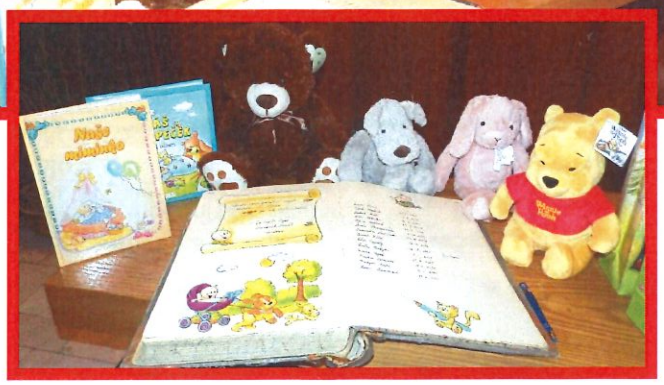

Novým mýtským občánkům patří plyšák a knížka k zaznamenávání pokroků malého človíčka, nám zase podpis rodičů do Pamětní knihy Města Mýta

KONTAKTY MěÚ Mýto:
ústředna, matrika, pokladna 371 750 390, 371 750 394
starosta 602 486 503, místostarosta 724 157 993
stavební 723 730 677, vodárna 602 655 612
info@mestomyto.cz, starosta@mestomyto.cz
mistostarosta@mestomyto.cz, matrika@mestomyto.cz
pokladna@mestomyto.cz, skalova@mestomyto.cz
ucetni@mestomyto.cz, stavebni@mestomyto.cz

MĚSTSKÁ POLICIE Mýto:
371 750 709, 774 408 907, mpolicie@mestomyto.cz

TERMÍN ÚHRADY VŠECH MÍSTNÍCH POPLATKŮ BYL POSUNUT A SJEDNOCEN DO 30.6.2021

Vyúčtování poplatků k úhradě bankovním převodem je možné si vyžádat telefonicky nebo e-mailem, konkrétní platební údaje Vám obratem sdělíme.

KLUB MALÉ KOPANÉ FC.KAŘÍZEK

pořádá 16. ročník turnaje "Pouťová malá kopaná o čestné zapsání na Trofej Kařízka"

v sobotu 17.7.2021

PODMÍNKY turnaje:
- ***sraz účastníků v 8:30 - 9 h, výkop v 9:30***
- ***hrací místo: hřiště Kařízek u vlakového nádraží***
- ***přihlášky mužstev (prvních 6 přihlášených mužstev), jinak se předem omlouváme***

Srdečně zveme všechny sportovce i sportovní fanoušky a těšíme se na vaši účast.

FC.Kařízek, hl. pořadatel Zdeněk Lesák
tel. 737 534 365, LL.ZDENDA@seznam.cz
web.stránky: www.fck.banda.cz

PRODEJ SLEPIČEK

Drůbež Červený Hrádek opět prodává slepičky typu **Tetra hnědá, Dominant ve všech barvách, Green Shell typu Araukana a Dark Shell typu Maranska.**

Stáří 16 - 20 týdnů,
cena 185 - 229 Kč/ks

PRODEJ:
16.května, 13.června 2021
MÝTO U KOSTELA - 16.10 h

Informace PO - PÁ 9 - 16 h:
601 576 270, 728 605 840
www.drubezcervenyhradek.cz

VÝKUP KRÁLIČÍCH KOŽEK
- cena dle poptávky

Zpravodaj vychází čtvrtletně podle ročních období a je distribuován občanům a chatařům Mýta a Kařízku zdarma. Neroznášíme tam, kde není schránka. Zpravodaj rovněž uveřejňujeme na webových stránkách města.

****
Datum vydání: 31.3.2021 * Zpracovala: Marta Skálová